

SLOVENSKI NAROD.

Izkaša vsak dan s večer izvešeni nedelje in pramike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželje za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hoče sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vplačilne naročnine se ne ozira. — Za ostanila se plačuje od peterostopne pečet-vrste po 14 h, če se tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopis se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafljovih ulicah št. 5. — Upravištvu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištvu telefon št. 85.

Občni zbor kmetijske družbe kranjske

Danes dopodne je bil v veliki dvorani »Mestnega doma« letošnji redni občni zbor »Kmetijske družbe kranjske«. Udeležilo se ga je nad 200 članov iz vseh delov dežele.

Zborovanje je otvoril član gosposke zbornice, graščak g. Oton pl. Detela, ki je presrečno pozdravil navzoče, da so se v tako velikem številu zbrali, s čimer so pokazali svoje živo zanimanje. Pozdravi zastopnika deželne vlade, g. dvornega svetnika grofa Chorinskega in deželne vlade svetnika g. pl. Laschana, ter zastopnika deželnega odbora g. grofa Barba. Nadalje pozdravi vse zastopnike podružnic. V nadaljnjem svojem govoru je poudarjal predsednik, da je družba preteklo leto veselo napredovala, kar je predvsem zasluga glavnega odbora. Družba, ki ima čez 7000 članov in se tiska »Kmetovalca« 8000 izvodov, je imela pred 25 leti, ko je vstopil vanjo kot tajnik sedanji njen ravnatelj g. Pirc, 600 članov, »Kmetovalec se je tiskal v 600 izvodih, letni denarni promet je pa znašal le 50.000 K — letos znaša nad 2 milijona kron. Umetnih gnojil, ki se jih je preteklo leto porabilo 375 vagonov, pred 25 leti ni bilo skoraj nič. Napredek kmetijske družbe pomeni splošni napredek kmetijstva na Kranjskem. Kmečki stan se danes organizira in tudi država je spoznala važnost kmečkega stanu. Odbor predlaga zborovalcem predlog o ustanovitvi pokojninskega zaklada in o stalnem nameščenju družbenih uradnikov v smislu sklepa lanskega občnega zbora. Da se predlog sprejme, je dolžnost kmetijske družbe. (Odobranje). Govornik govori nato, da mora vsled preselitve iz Ljubljane odstopiti od predsedstva. Poslavlja se od zborovalcev ter obeta, da ostane še nadalje zvest član kmetijske družbe in da bo pospeševal njene koristi. Kmetijska družba je v ozki zvezi z zgodovino njegovega življenja. 1869. je vstopil vanjo, 1875. je bil izvoljen v centralni odbor, 1899. je bil imenovan za častnega člana, 1904. pa izvoljen za predsednika. Zahvali se občenemu zboru za vso naklonjenost in blagohotnost in prosi, naj ga člani obdrže v prijaznem spominu.

Letos obhaja naš cesar 60letnico svojega vladanja. Kmečki stan je v prvi vrsti dolžan hvaležno se je spominjati, ker se je od leta 1848. storilo toliko zanj: se odpravila desetina in tlaka, zemljiška služnost ter se uredil zemljiški davek. Govornik izreka željo, da bi avstrijski vladar bil ohranjen še mnogo let. Zborovalci so zaklicali trikrat »Slava«.

Nato je v imenu deželne vlade pozdravil družbo g. dvorni svetnik grof Chorinsky ter zagotovil, da jo bo vlada vedno kot doslej podpirala.

V imenu deželnega odbora jo je pozdravil deželni odbornik g. grof Barbo zagotavljajoč isto.

Nato je poročal ravnatelj gosp. Gustav Pirc o stanju e. kr. kmetijske družbe, oziroma o njenem delovanju v letu 1907.

Leta 1907. je imela družba 6915 članov, torej za 177 več kakor leta 1906.

V tekočem letu, to je leta 1908., je pa družbi pristopilo že doslej 1271 novih članov. Številno članov je sedaj naraslo na čez 7000.

Člani so bili razdeljeni v 133 podružnic. Od lanskega občnega zbora sem je bilo nanovo ustanovljenih sedem podružnic, in sicer v Koprivniku, Kočevski Reki, Starem logu, Ravnah, Preloki, Semiču in Stari cerkvi.

Današnji občni zbor mora izvršiti volitev predsednika na mesto po pravilih odstopivšega dosedanjega družbenega predsednika gosp. Otona pl. Detela, ki se je preselil iz Ljubljane; dalje volitev podpredsednika

namesto izstopivšega dosedanjega podpredsednika gospoda Franciška Povšeta in slednjič volitev štirih odbornikov v glavni odbor na mesto izstopivših gg.: Antona grofa Barba, Leopolda barona Liechtenberga, Al. Pavlina in Franciška Pavlina.

Družbeni zastopnik v kmetijskem svetu e. kr. kmetijskega ministva je bil družbeni tajnik, gosp. ravnatelj Gustav Pirc, njegov namestnik pa družbeni odbornik gosp. Josip Pogačnik, posestnik v Podnartu, državni in deželni poslanec.

Družbeni zastopnik v državnem železniškem svetu je bil po smrti (24. julija 1906) ravnatelja kranjske industrijske družbe, g. Karla Luckmanna na Jesenicah, njegov namestnik graščak in predsednik trgovske zbornice gospod Josip Lenarčič na Vrhniki.

Za družbenega zastopnika v živilno-zdravskem svetu, ki je bil leta 1907. ustanovljen, je bil imenovan za triletno dobo gospod Francišek Povše, graščak, državni in deželni poslanec, za njegovega namestnika pa družbeni tajnik, gospod ravnatelj Gustav Pirc.

Društveno delovanje v letu 1907. Vložni zapisnik izkazuje 984 strogo uradnih popisov, poslovnih števil pa izkazuje 32.636.

V družbeni pisarni, ki jo vodi družbeni ravnatelj, sodeluje poleg njega še 1 tajniški pristav, 1 pisarničar, 1 knjigovodja, 2 skladiščna uradnika, 1 pomožni uradnik in 3 služabniki, ki pomagajo tudi v skladišču.

Delovanje podružnic je bilo večinoma zelo živahno; posebno zadnji čas se mora njih vedno skrbnejše delovanje pohvalno omeniti. Delo glavnega odbora ima največjo oporo v uspešnem delovanju podružnic. Podružnice imajo sedaj 29 drevesnic ter vsako leto v svojem okolišu oddajo veliko število dreves. 20 podružnic v vinskih krajih ima tudi večje ali manjše trtnice in nekatere tudi vzorne vinograde. Za vzdrževanje drevesnic in trtnic dobivajo podružnice primerne podpore iz državnih in deželnih sredstev.

O družbenih zavodih in podjetjih je naslednje poročati:

1. **Družbena podkovska šola.** Ta šola, ki jo ima družba že 60 let v svoji oskrbi, je pravzaprav obrtna šola, ki vsled zakonskih naredb mora obstati, prizadeva pa družbi toliko neupravičenih žrtev, da je glavni odbor moral skleniti, da se iznebi te šole, oziroma žrtev zanjo. Dogovoril se e. kr. deželno vladno, z deželnim odborom in z magistratom stolnega mesta Ljubljane merijo na to, da naj se način vzdrževanja podkovske šole tako izpremeni, da bodo omenjeni činitelji dovolj prispevali in tako družbo vsakih žrtev odvezali. Zopet se ustanovi živinska bolnica. Podkovska šola je pod vodstvom posebnega ravnatelja, delujeta pa na njej učitelj podkovstva in njegov asistent. Šola je imela, kakor običajno, v preteklem letu dva polletna tečaja.

2. **Družbena sadna drevesnica.** Družba ima sedaj dve drevesnici, in sicer staro na bivšem poskusnem dvorcu na Poljanah in novo drevesnico na prostoru v Gornji Šiški. V stari drevesnici se ne prideluje dovolj dobro drevje za oddajo, zato družba ne more zadoščati naročilom svojih članov in je vsled tega prisiljena že pet let naročati iz gornjeavstrijskih združenih drevesnic vsako leto po več tisoč visokodebelnih dreves. To naročanje tujega drevja, ki družbi prizadeva razmerno velikih žrtev, se bo moralo toliko časa vzdrževati, dokler ne bo v novi drevesnici dovolj drevja na razpolaganje. Nova sadna drevesnica v Gornji Šiški je sedaj zasajena s štirimi letniki sadnega drevja. Prvo drevje bo mogoče oddati jeseni leta 1909. Gospodarstvo v novi drevesnici je tako urejeno, da bo mogoče vsako leto oddati 23 do 24 tisoč visokodebelnih in prtilčnih sadnih dreves raznih plemen in vrst.

3. **Družbeni dvorec na Viču.** Ta dvorec ima družba sedaj štirinajsto leto v zakupu. Njegov namen je delati poskušnje z raznimi semeni, vzgajati plemsko goved ter dajati prostor za kupljene plemenske živali, ki se s pomočjo državne in deželne podpore razdeljuje po deželi. Gmotni uspeh je popolnoma dovoljen. — Goved na dvorcu je simodolskega plemena. Kupujejo se mladi bik, ker se ceneje dobivajo, in se v zadostni starosti zopet prodajajo.

4. **Obdarovanje starih zaslužnih kmetijskih poslov.** V to svrhu je glavni odbor leta 1898. ustanovil v proslavo vladarjeve 50letnice cesarja Franca Jožefa I. jubilejni zaklad za obdarovanje starih kmetijskih poslov. Ta zaklad je leta 1907. dosegel vsoto 2787 K 60 vin.

5. **Kmetijska gospodinjstva šola v Ljubljani.** Med najvažnejšimi družbenimi podjetji je ta šola, ki je bila tudi ustanovljena v proslavo petdesetletnega vladanja cesarja Franca Jožefa I. Šola je združena z internatom. Praktično so se gojenke vežbale v kuhanju, šivanju, pranju, likanju, govedoreji, prasičereji, zelenjadarstvu, cvetličarstvu in sadjarstvu. Tudi je bil to leto, kakor običajno, praktičen mlekarški tečaj. Gospodinjstva šola ima sedaj vzorne svinjake za rejo čistokrvnega angleškega prasičjega plemena, popolnoma primerno urejen goveji hlev, ki je gotovo najpravičnejši in najlepši na Kranjskem, ima velikanske vzorne kurnjake, majhen sadovnjak oblikanega drevja ter ima od Marijanišča na razpolaganje obširni zelenjadni in cvetlični vrt.

6. **Deželna poskusna klet v Ljubljani.** Novi ameriški vinogradi, ki bodo kmalu nadomestili po trtni uši uničene stare vinograde, dajo od leta do leta več vina. To vino je treba našim vinščakom lahko in za primerno ceno v denar spraviti, če naj se jim s tolikimi žrtvami zasnovano novo vinogradništvo izplačuje. To in izpremenjene razmere v vinski kupčiji, tekmovalnost s tujci itd. nalaga družbi dolžnost, skrbeti za razpečevanje domačih vin, oziroma domače vinščake podpirati pri vinski kupčiji. To nalogo vršiti ni lahko. Iz tega vzroka je družba pred petimi leti osnovala v Ljubljani deželno poskusno vinsko klet z žrtvami, ki so za družbo naravnost ogromne. Za leto 1907. je družba prosila državne podpore, ki je je tudi bila prisojena in izplačana. Uspehi vinske kleti imajo očiten uspeh.

7. **Zalaganje poučnih kmetijskih knjig.** Strokovnih knjig našemu kmetovalcu nedostaja, zato je glavni odbor že odnekad priskrboval izdajo primernih kmetijskih poučnih spisov, ki so prirejeni za naše razmere. Leta 1900. je odbor pričel z izdajo »Kmetijske knjižnice« in je doslej izšlo 8 zvezkov. Poleg teh knjig izdaja odbor kratke spise z naslovom »Gospodarska navodila«.

8. **Družbeno uradno glasilo »Kmetovalec«** sicer služi družbi kot uradno glasilo za prijavljanje njenih raznih razglasov, vendar je tako urejevan, da je v prvi vrsti poučen kmetijski list. »Kmetovalec« je danes najstarejši slovenski kmetijski časnik. Leta 1907. je završil XXIV. letnik ter se ga je tiskalo 8000 izvodov.

9. **Priskrbovanje kmetijskih potrebščin družbenim članom** se je sčasoma tako razvilo, da družba lahko s ponosom gleda na to svoje delo. Navadno sklene pogodbe za vse leto ter skrbi, da doseže kolikor mogoče nizke cene ter toliko popusta in priskrbnine, da more blago kmetovalcem oddajati po najnižjih cenah, kakršne so le pri kupovanju na debelo mogoče. Pri priskrbovanju strojev in orodja družba ves popust prepušča naročnikom. Podružnice pa imajo važno nalogo, da s skupnim naročanjem znižajo skupne stroške, oziroma v uvaževanja vrednih slučajih izposlušajo olajšave pri plačevanju naročenega blaga. Pri priskrbovanju kmetijskih potrebščin se družba drži načela,

la, kolikor mogoče oddajati le one potrebščine, ki jih trgovci po deželi dosedaj niso imeli, posredovanje gospodarskih potrebščin pri družbi pa je danes raztegnjeno skoraj na vse kmetijske potrebščine, razen na otrobe in žito za krmo. To preiskovanje je zavzemalo leta 1907. več kakor petdeset predmetov, ki spadajo v to skupino.

Kmetijska družba je leta 1907. izvršila: 2111 pošiljatev 1690 strankam raznih semen v teži 19.100 kg, 5882 pošiljatev 2960 strankam umetnih gnojil v teži 3.286.900 kg, 2544 pošiljatev 2247 strankam raznih krmil v teži 178.800 kg, 371 pošiljatev 371 strankam galice in žvepla v teži 200.700 kg, 13.742 pošiljatev 722 strankam raznega kmetijskega orodja in strojev, 1100 pošiljatev drevja.

Družba je torej v letu 1907. priskrbel 9990 strankam raznih gospodarskih potrebščin z drevjem, s stroji in z orodjem vred okroglo 375 vagonov ter je to blago oddala v 25.750 pošiljatih. Denarni promet je pri tem dosegel poldrugi milijon kron. Ker je družba kupila 375 vagonov gospodarskih potrebščin in jih ravno toliko oddala, zato je blagovni promet znašal 750 vagonov ali 38 polno naloženih tovornih vagonov. Namen priskrbovanju gospodarskih potrebščin po kmet. družbi je ta, družbenim članom dajati gospodarske potrebščine v najboljši, zjamčeni kakovosti in po najnižjih cenah.

Poleg izvršitve sklepov občnega zbora in vodstva družbenih zavodov in podjetij je glavni odbor oskrboval vsa tekoča družbena opravila ter tudi pospeševal domače kmetijstvo.

Izmed posameznih ukrepov glavnega odbora za pospeševanje kranjskega kmetijstva vobče ter posameznih kulturnih vrst posebej glavni odbor omenja naslednje.

Kmetijsko rastlinstvo je glavni odbor pospeševal s tem, da je članom naročal dobrega semena, v prvi vrsti predenice čistega deteljnega semena, raznih žit, krompirja in pesnega semena.

Posebno dobri so bili to leto trajni družbeni uspehi pri uvažanju in porabi umetnih gnojil. Leta 1907. se jih je porabilo 329 vagonov, torej ravno za 43 vagonov več kakor leta 1906. Dosedaj so se na Kranjskem umetna gnojila večinoma rabila le za travnike, a sedaj so jih naši člani pričeli rabiti tudi za žito, fižol in krompir. Leta 1907. se je v ta namen porabilo že kakih 160 vagonov gnojil.

V tekočem letu, to je leta 1908., Kranjska prav gotovo porabi že 500 vagonov umetnih gnojil ter bo s to porabo primeroma med prvimi, če ne prva dežela v Avstriji. Če se pa upošteva, da na Kranjskem razen par vagonov vsa gnojila porabijo le preprosti kmetovalci, se sme neoporečno trditi, da kranjski kmetje danes v Avstriji primeroma največ umetnih gnojil porabijo.

Že od nekada si je družba veliko prizadevala, da bi kmetovalci uvideli neobhodno potrebo gnojenja travnikov. Zadnji čas si družba zlasti prizadeva kmetovalce pridobiti za porabo gnojnice kot najboljšega in najcenejšega gnojila za travnike.

Vinstvo je družba pospeševala s tem, da je posredovala dobavo zanesljivo dobre in cene modre galice in žveplene moke. Po znižani ceni je družba oddala tudi veliko trtnih škroplnic in nahrbtnih žvepalnikov. Družba je več podružnicam izposlala državne, oziroma deželne podpore za njih ameriške trtnice in za poskusne vinograde.

Za važno smatra glavni odbor delovanje glede razpečevanja vinskega pridelka, zaradi česar je ustanovil v Ljubljani deželno vinsko klet.

Sadjarstvo je družba pospeševala kakor druga leta, v prvi vrsti s tem, da je oddala mnogo tisoč sadnih dreves.

Govedorejo je družba pospeševala s tem, da je skrbela za dobavo čistokrvnih bikov plemenjakov, ki

jih je s pomočjo državne podpore oddajala živinorejcem po znižani ceni. Leta 1907. je družba oddala 55 bikov plemenjakov. Uspehi pospeševanja govedoreje od strani družbe so naravnost veliki in se kažejo v boljši kakovosti kranjske govedi. Zadnje desetletje je glavni odbor pričel v ljubljanski okolici ter v političnih okrajih Logatec in Postojna z upejljavo bikov simodolskega plemena.

V proseh mlekarstva je družba vedno marljivo delovala, saj je že več kakor trideset let preteklo, odkar je osnovala prve mlekarke zadruge.

Svinjerejo je družba pospeševala z oddajo čistokrvnih plemenskih prasičkov velike bele angleške pasme. Oddalo se je vsega skupaj 138 plemenskih prasičkov.

Konjerejo je pospeševal samostojni konjerejski odsek, ki je skoraj popolnoma neodvisen od družbe. Predsednik konjerejskega odseka je družbeni podpredsednik Povše.

Pospeševanje čebelarstva je glavni odbor prepustil »Slovenskemu čebelarstvu« družbi. Glavni odbor je družbu za leto 1907. izposloval 1000 K državne podpore.

Za pospeševanje ribarstva na Kranjskem skrbi okrajni ribarski odbor v Ljubljani, ki mu je družba za leto 1907. izposlovala 1000 K državne podpore.

Največjo važnost je glavni odbor pokladal na kmetijski pouk.

Leta 1907. je glavni odbor priredil na Vrhniki šteti mlekarški tečaj pod vodstvom potovalnega učitelja g. Legvarta. Letos se tak tečaj, in sicer petmesecen, vrši prav sedaj na Vrhniki.

Glavni odbor smatra za eno najvažnejših svojih nalog, da strokovno znanje po možnosti širi potom pouka. Naši gospodarji postajajo vedno bolj ukaželjni, kar svedoči mnogobrojno obiskovana kmetijska potna predavanja, hitro razpečevanje kmetijskih strokovnih knjig, tisočera strokovna vprašanja, ki dan zadnevom prihajajo družbi, in sploh povsodi vzbujeno zanimanje za kmetijski strokovni napredek.

V ne posebno povoljnih razmerah naše družbe se mora pridobitev 7000 članov, rešitev 32.636 poslovnih števil v pisarni, promet 750 vagonov gospodarskih potrebščin, denarni obrat, ki je letos presegel dva milijona kron, in poleg tega še popisani intenzivni kmetijski pouk ter obširno literarno delovanje na kmetijskem polju smatrati za prav veliko delo. Novi dohodek iz mlekarstva, v kakovosti in količini izboljšana govedoreja in prasičja reja, pomnoženi pridelek vsled porabe umetnih gnojil itd., pomenja **povišanje dohodkov kranjskih kmetovalcev na leto za več milijonov kron**, za družbo pa velepomemben uspeh.

To poročilo se je brez ugovora odobrilo.

Računski sklep in bilanca za leto 1907 ter proračun za leto 1909 so imeli člani tiskane v rokah, zato se niso prečitati. Iz njih posnemamo:

Dohodki leta 1907 so znašali 1.081.100 K 68 v, stroški pa 995.035 kron 17 v, torej je ostanka 86.065 K 51 v. Denarni promet je znašal 2.162.201 K 36 v. Bilanca izkazuje 227.990 K 81 v aktiv in 117.368 K 46 v pasiv, torej je bilo 31. decembra 1908 družbenega aktivnega premoženja 110.622 K 35 v. Proračun izkazuje 775.600 K dohodkov in ravno toliko stroškov, v resnici bo pa stvar veliko ugodnejša po dosedanjih izkušnjah.

Računski sklep, bilanca in proračun so se brez ugovora odobrili.

Nato se je prešlo na volitve. Soglasno je bil z vsklikom na predlog g. Stanonika izvoljen za družbenega predsednika g. Franc Povše, drž. in dež. poslanec in dosednji družbeni podpredsednik. Izvoljeni se je zahvalil za izkazano mu čast in zaupanje ter v svojem nadaljnjem govoru poudarjal, da kakor je doslej vedno vse svoje moči posvetil povzdigu kmetijstva, tako jih hoče še v bo-

doče. Prosil je odbor in podružnice podpore v prosep in razviti družbe in dežele. Izreče zahvalo dosedanjemu predsedniku, ki naj ima zavest, da je vedno deloval za deželo in družbo. Poudarja zlasti njegovo delovanje za znižanje zemljiške davka. Člani kmetijske družbe mu ostanejo hvaležni vsikdar. (Živio-klici).

Gosp. Detela se zahvali za izjavo.

Istotako se je nato volitev podpredsednika izvršila z vsklikom. Soglasno je bil na predlog gosp. Cirila Pirca izvoljen g. Ivan Knez, veletržec v Ljubljani.

Volitev štirih odbornikov v glavni odbor se je na predlog g. Kuralt vršila po listkih. Za skrutinatorja sta bila imenovana gg. stotnik Kump in župnik Piber. Ko se je skrutinij vršil, so se obravnavale nadaljne točke dnevnega reda.

Pred vsem so prišli na vrsto predlogi glavnega odbora in sicer:

1. Naj se potrdi ustanovitev zgoraj imenovanih sedem novih podružnic, ki so se ustanovile od lanskega običnega zbora. (Sprejeto. Poročevalec ravnatelj g. Gustav Pirc.)

2. Naj se spremeni § 19. družbenih pravil tako, da mora predsednik ali podpredsednik stalno bivati v Ljubljani. Zdaj sta morala bivati oba stalno v Ljubljani. (Sprejeto. Poročevalec ravnatelj gosp. Gustav Pirc.)

3. Predlog o ustanovitvi pokojninskega zaklada kmetijske družbe in o stalnem nameščenju družbenih uradnikov je utemeljeval odbornik g. Josip Lenarčič in predlagal v imenu glavnega odbora:

Slavni občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske skleni:

1. V proslavo šestdesetletnega vladanja cesarja Frančiška Jožefa I. ustanovi c. kr. kmetijska družba kranjska za svoje uslužbenice kot namestilno pogodbo svoj poseben vzajemni pokojninski zavod v smislu § 65. zak. z dne 16. decembra 1906 ter daruje v to svrhu iz svojega premoženja K 50.000, ki se imajo zavarovati na družbenem posestvu.

2. V pokojninski sklad vplačuje c. kr. kmetijska družba iz svojih vsakoletnih dohodkov znesek 2000 K kot štiriodstotne obresti svojega darila, uradniki pa vplačujejo v ta sklad zakonito predpisane prispevke v letnem znesku 1372 K, kateri vsoti skupaj odgovarjata 16% premiji obstoječih plač s pripadki vred.

3. C. kr. kmetijska družba kranjska stalno nastavi v smislu odstavka c § 12. družbenih pravil svoje uslužbenice, ki služijo že nad 10 let, in sicer družbenega ravnatelja Gustava Pirca (30 službenih let), tajniškega pristava Frančiška Štuparja (19 službenih let), pisarničarja Josipa Lokarja (38 službenih let), skladiščnega uradnika Ivana Oražna (15 službenih let) in družbenega vrtnarja Josipa Urbančiča (23 službenih let).

4. Službena doba za celo pokojnino se določi na 40 let in vsa pokojnina po preteku te dobe znaša polno letno plačo.

5. Odmera pokojnine z ozirom na službena leta naj se ravna po predpisih zakona, in sicer s pristavkom, da jo je izračunati na podlagi pokojnine, ki odgovarja polni plači.

K splošni in k specijalni razpravi se ni nihče oglasil k besedi in so bile vse točke predloga soglasno sprejete.

Podružnice so stavile sledeče predloge:

Vipavska podružnica je predlagala, naj pospešuje kmetijska družba, da dobi vipavski sodni okraj eraričnega osla - zrebca.

Predlog se je odstopil konjerejskemu odseku, ki je zboroval popoldne.

Dalje je vipavska podružnica predlagala, naj kmetijska družba vpliva na državne poslance, da se vinski zakon uveljavi tudi za Ogrsko. Stvar je pojasnjeval državni poslanec g. Povše in je bil predlog soglasno sprejet.

Kočevska podružnica je predlagala, naj pošlje kmetijska družba k vsem licenciranim bikov strokovnjaka in da preskrbi zadostno število sposobnih bikov za rejo. Predlog je utemeljeval gozdar g. Schädinger in je bil ta soglasno sprejet.

Dalje je predlagala kočevska podružnica, naj se obrne kmetijska družba na ministrstvo za subvencije za nabavo kmetijskih strojev, s katerimi se delo hrani. Utemeljeval isti. Predlog je bil sprejet.

Novomeška podružnica je predlagala, naj se kmetijska družba obrne na deželni zbor, da se spremeni lovski zakon, ker zajci delajo veliko škodo. Utemeljeval je predlog pristav kmetijske šole na Grmu gospod Rohrmann. Bil je sprejet soglasno.

Drugi predlog novomeške podružnice je bil, da naj se obrne družba na deželni zbor, da uredi prevajanje čebel na pašo iz enega kraja v

drugega, ker povzročajo čebele vsled svojega ropanja veliko škodo. Utemeljeval isti. Predlog se pošlje slov. čebelarstvu v izjavo, potem se pa predloži deželnemu zboru.

Tretji predlog iste podružnice je bil, naj se kmetijska družba obrne na žel. ministrstvo, da se prepreči na železnica tativna vina pri pošiljavanju in da se ne ravna več tako grdo s posodo. Utemeljeval je predlog vinarski nadzornik g. Skalicky. Bil je soglasno sprejet.

Podružnica v Šenčurju pri Kranju je predlagala, da naj se deluje na to, da se odpiše zemljiški davek v razmerju s škodo povzročeno po toči. Predlog je utemeljeval g. Kuralt in je bil soglasno sprejet.

Črnomalska podružnica je predlagala, naj bi družba prispevala k napravi trtnice v Preloki. Sklenilo se je, da družba naprosi dež. odbor in dež. vlado, da prispevata k tej ustanovitvi, če se dobi primeren prostor.

Predlog mokronoške podružnice je bil, naj kupuje družba plemenske bike v prvi vrsti na Kranjskem in če teh ni dobiti, še le potem v inozemstvu. Utemeljeval je predlog g. Zupančič in je bil sprejet.

Ista podružnica je predlagala, naj bi nadučitelj Lunaček priredil spis o zatiranju krtice ali voluharja. Ta spis naj bi založila družba. Tudi naj bi kdo izdeloval voluharke. Sprejeto.

Pri raznih nasvetih je priporočal baron g. Apfaltrern, da je graška vzajemna zavarovalnica proti požaru ustanovila poseben oddelek za zavarovanje sadja in proti točeli. Želel je, naj bi »Kmetovalec« to objavil. G. Gombáč je priporočal tako zavarovanje. Želja se je vzela na znanje.

V tem sta skrutinatorja naznaila izid volitev v odbor. Izvoljeni so bili gg.: Frane Pavlin, stavbni svetnik v Ljubljani s 178 glasovi; Alojzij Pavlin, veterinarski nadzornik v Ljubljani s 170 glasovi; baron Lichtenberg v Ljubljani s 131 glasovi in veleposestnik Slane iz litijskega okraja s 127 glasovi. Grof Barbo je dobil 49 glasov, Oton pl. Detela 21, Al. Pavlin (?), 11, Skale 3, in Jenko 23. Gospod Slane je izjavil, da izvolitve ne sprejme.

G. Gombáč je dejal, da je izid volitev vsakogar presenetil, in da je znak krize. Glede podpredsednika ne ve, kako bo zastopal to mesto kot trgovca, dasi ve, da mu kot osebi gre vsa čast, da je delaven in koncilijanten mož. Da grof Barbo ni prišel več v odbor, obžaluje, ker je zaslužen mož. Naj se pusti njegovo mesto prazno do prihodnjega običnega zbora.

G. ravnatelj Pirc je predlagal, naj se voli grof Barbo z vsklikom.

G. Stanonik je očital, da so zahrbtno agitirali oni, ki niso kmetje. (Ostri ugovori.)

G. Povše je poudarjal potrebo nadstrankarstva družbe in je bil za to, da se volitev enega odbornika odloži do izrednega običnega zbora. (Sprejeto.)

G. baron Apfaltrern je stavil predlog, naj se pošlje spomenica vladi glede suše in obžaloval, da družba ni nič storila glede sredstev zoper njo.

Nato je odgovarjal G. Povše, da je bil on poslan od kmetijske družbe v kmetijski odsek, ki je v tork zboroval na Dunaju in da je storil vse potrebno. Akcija za podporo proti suši je že v teku.

Ko je še g. Gombáč dejal, da ni govoril nič proti osebipodpredsednika, ampak le proti načinu glasanja, je bilo končano zborovanje skoraj po štirih urah.

Državni zbor.

Dunaj, 8. junija. Poslanec Grafenauer je interpeliral ministra notranjih del, justičnega in finančnega ministra zaradi jezikovne rabe pri oblastnih na Koroskem. — Poslanec Rožkar je interpeliral finančnega ministra in ministra notranjih del glede izrednega odpisa davkov in podpor po ujmah prizadetim na Spodnjem Štajerskem. — Potem je finančni minister predložil in pojasnoval znana dva zakonska načrta, nakar se je nadaljevala razprava o nujnem predlogu glede splošne volilne pravice za deželne zbore. Razprava je trajala celo sejo. Minister baron Bienerth je govoril proti nujnosti ter izjavil v imenu celokupne vlade, da ni misliti na uvedbo splošne volilne pravice za deželne zbore, ker se je treba držati interesnega zastopstva. Isto stališče so zagovarjali tudi krščanski socialisti, ki so poudarjali, da ne gre, da bi centralna vlada klicala na pomoč proti avtonomiji deželnega zastopstva. V imenu poljskega kluba je izjavil poslanec Glabinski, da poljski klub po večini ni proti splošni volilni pravici za deželne zbore, toda stoji brezpogojno na stališču av-

tonomije deželnih zborov ter tudi želi, naj bi o tem vprašanju odločevali edinole deželni zbori. — Pri glasanju je bila nujnost odklonjena.

Jutri se doženejo še ostali nujni predlogi, a v petek začne zbornica razpravljati o obeh rekrutnih predlogih. Ako bo mogoče razpravo o tej stvari dognati do tretjega branja, ne bo v soboto in v ponedeljek seje, ker morajo odseki rešiti več zakonskih načrtov. Prihodnji teden bodo seje le v tork, sredo in četrtek, a v skrajnosti tudi v petek. Česar ne bo mogoče dognati v teh sejah, to se odloži na jesensko zasedanje. Delegacijske volitve bodo v torkovi večerni seji.

Konferenca klubovih načelnikov.

Dunaj, 8. junija. Danes popoldne so se zbrali načelniki parlamentarnih klubov, ki so v prvi vrsti izražali svoje želje in nazore o vladnem programu za bodoče zasedanje. Poslanec Chiari in dr. Kramář sta se odločno izrekla proti temu, da bi se še v tem zasedanju razpravljalo o zvišanju davka na žganje. Poslanec Stransky je vprašal ministrskega predsednika, katere zahteve je dovolil Nemcem, da so umaknili svoje nujne predloge. Ministrski predsednik se je nato zahvalil nemškemu poslanecem iz Češke, da so umaknili nujne predloge; na vprašanje poslanca Stranskega pa je izjavil, da ima vlada med mnogimi svojimi opravili tudi posel spovednika. Vsaka stranika ima pravico napraviti njemu govoriti popolnoma svobodno, a on ima dolžnost, varovati brezpogojno molčečnost. Nadalje je baron Beck obžaloval, da ne bo mogoče razpravljati o zvišanju davka na žganje, ker bi bil rad držal v tem pogledu korak z ogrsko vlado. Potemtakem se program reducira na sledeče predloge: oba rekrutna zakona, melioracijski zakon, zakon o izboljšanju plač državnim slugam, pooblastilni zakon začasno ureditve davka na žganje, državne podpore in imunitetne zadeve. Vsekakor pa se morajo izvršiti tudi volitve v delegacije. Rešiti pa bo treba še nekaj manjših predlog justičnega in davčnega odseka, predvsem glede obdačenja avtomobilov. Načelniki so se po kratki debati odločili za reducirani vladni program.

Reforma davka od poslopij.

Dunaj, 8. junija. Zakonski načrt, ki ga je predložil večeraj vitez Korytowski parlamentu določa, da bodo poslopja prišla šele v petih letih do popolne davčne dolžnosti treh odstotkov. Najemniški davek se v nekaterih letih zniža za približno četrtno dosedanje nominalne vrednosti, namreč od 26²/₃ na 19, od 20 na 15 in od 15 na 12%. Glavna vsota najemninskega davka se povšuje v bodoče le za 2%, dočim narašča sedaj za 3¹/₂%. Državni dohodki se bodo vsled tega v prvih 12 letih znižali na leto za okroglih 26 milijonov. Začasna davčna prostost za bodoče nove zgradbe, pri- in prezidave se omeji na 6 let. Petodstotni davek od davka proste najemnine se popolnoma opusti. S tem, da bodo nove zgradbe, pri- in prezidave takoj po preteku davčne prostosti uživale znižane davke, se bo zidanje znatno pospeševalo. Napravili pa se bodo tudi pogojji, da davčne olajšave ne bodo hodile le na korist hišnim posestnikom, temuč tudi najemnikom pri znižani stanarini.

Mirovni pogoji za hrvaško-madžarsko spravo.

Zagreb, 8. junija. Poslanec Zagorac je priobčil spomenico, ki so jo sestavili pooblaščenici hrvaško-srbske koalicije kot podlago za neobvezne dogovore z madžarskimi poslanci. Spomenica zahteva: Ban baron Rauch, njegovi sekijski načelniki in veliki župani se morajo odstaviti. Novi ban se mora vzeti iz večine hrvaškega sabora, ali vsaj iz vrst večini prijaznih politikov. Novi ban mora izjaviti, da je odgovoren hrvaškemu saboru, da stoji na stališču nagodbenih zakonov glede ureditve konflikta z Ogrsko in glede jezikovnega vprašanja. Tudi ogrska vlada mora podati zadovoljivo izjavo. Železniške postaje na Hrvaškem morajo čimprej dobiti samohrvaška imena in tudi občevarje z občinstvom bodi čimprej hrvaško. Dvojčeni napisi pri pošlah in finančnih ravnateljstvih se naj odstranijo. O vseh dohodkih Hrvaške se morajo voditi posebni izkazi. Nova hrvaška vlada bi morala sklicati sabor v začetku oktobra ter mu predložiti proračun, zakon o ustanovitvi 4. sekcije pri deželni vladi (za kmetijstvo), o samostojnem upravnem sodišču za Hrvaško in volilni zakon na podlagi splošne volilne pravice.

Ministrska kriza v Srbiji.

Belgrad, 8. junija. Nele da se novo ministrstvo še ni sestavilo, te-

muč se je kriza še poostрила. Delegatje obeh radikalnih strank se niso mogli zediniti o prepornih točkah, zato odloži Velimirović svoj mandat v kraljeve roke. — Danes je sprejel kralj v avdijenci Pašića in Milovanovića.

Novi izvršilni zakon na Ogrskem.

Budimpešta, 8. junija. Magnatska zbornica je vrnila poslanski zbornici eksekucijsko novelo s spremembo, da se pokojnine državnih uradnikov smejo zarubiti do tretjine, vendar pa mora rubljencu ostati najmanj 1200 kron na leto. Pokojnin in milostnih plač vdov ter vzgojnih prispevkov sirot ni mogoče zarubiti.

Vohunstvo v cerkvi.

Berolin, 8. junija. Škofje v južni Nemčiji so izdali nove, poostre predpise proti modernizmu. Škofje uvedejo stalno tajno kontrolo nad mlajšo duhovščino ter določijo svoje zaupnike, ki bodo nadzorovali bogoslužje v cerkvah.

Dopisi.

Z Notranjskega. V »Slov. Narodu« od 4. t. m. št. 153 opozarja neki dopisnik slavno deželno skupino centralnega društva c. kr. poštarjev in poštinskih ekspedijentov s sedežem na Rakeku, da bi bilo zelo umestno, ako bi ona skupno z odborom centralnega društva na Dunaju v korist imeteljev poštinih voženj na Kranjskem, vložila na pristone mestu prošnjo za 20% povišanja pavšala od prevajanja pošt, kajti pri sedanjih draginjah krme, ter splošnem podraženju nikakor ne morejo izhajati z njihovim, itak pičlo jim odmerjenim pavšalom in bodo morali priti do splošnega štrajka. Iz predstojkega dopisa se razvidi, da je g. dopisnik mogoče imel dober namen, da bi se prevajalcem pošte pomagalo, toda žalibog razvidi se pa tudi, da g. dopisniku niso razmere cele Kranjske dobro znane, ali je pa hotel mogoče nekaterim podjetnikom s tem škodovati. Ako bi bile razmere na Notranjskem njemu znane, bi gotovo ne bil 20% pobiljska priporočal, marveč 100 do 200%, saj se za prevažanje pošte sedaj še ravno taisti pavšal plača, kakor pred 30 leti, akoravno je oves tistikrat 10 v veljati in danes stane 22 v kilo, krma je bila tistikrat po 1 K 40 v in danes stane 5—6 K stari cent, postiljoni so se po 16 K in danes se morajo po 60 K na mesec plačati. Dalje se mora tudi v poštev jemati, da je bil osebni promet na progah Rakek - Nova vas in Rakek-Lož čez polovico boljši in večji kakor sedaj, ker je Dolenjska železnica in pošta Nova vas-Velike Lašče več kot polovico potnikov na teh progah odvzela in plačilo za osebni promet je ravno taisto kakor pred 30 leti, torej bi bilo gotovo opravičeno, da bi visoko c. kr. pošto in brzojavno ravnateljstvo sporazumno s visokim c. kr. ministrom prošnje za pobiljšanje pavšala bolj poštevalo, ne jih pa pustilo po 1 leto in še več nerešene ležati, ker na ta način gotovo ne more več naprej iti, ampak bi bili prisiljeni, vožnjo odpovedati.

Več podjetnikov vožne pošte.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 9. junija

— Slovenski poslanci — pozor. Kakor znano, je odstavljen jeseniški postajenačelnik Koller od službovanja radi svojega vzornega obnašanja. Lahko rečemo, da je v prvi vrsti odločno postopanje »Slovenskega Naroda« največ pripomoglo, da je železniska uprava disciplinirala nadtega nemškega uradnika, ki ga je ščitila do zadnjega. V kratkem bo imenovan nov postajenačelnik za Jesenice. Kakor čujemo, je med prosilci za to mesto največ Nemcev ter namerava železniska uprava na jesenice zopet imenovati Nemca. Opozorjamo slovenske poslance, da store na merodajnem mestu primerne korake, da se imenuje na jeseniško postajo sposobnega slovenskega uradnika. Ne samo slovensko govorečega Nemca, ampak rojenega Slovenca zahtevamo, če hoče železniska uprava, da bo vladalo dobro razmerje med prebivalstvom in železniškim osebjem.

— Administracijo deželne bolnice, je razdelil dež. odbor tako, da je ustanovil provizorično mesto dež. ekonomu, katero je začasno podelil g. Nebenföhlerju in mesto bolniškega blagajnika, katero je začasno podelil g. Fröhlichu.

— Kaj je z državno podporo za Gorisko. Prejeli smo: Št. 7508. 1908. Gorica, 7. junija 1908. Slavno uredništvo časopisa »Slovenski Narod« v Ljubljani. Na podlagi § 19. tiskovnega zakona vabi se slavno uredništvo, da objavi v cenjenem listu »Slovenski Narod« odnosno na članek »Kaj

je državno podpora 140.000 K«, objavljen v št. 145 z dne 24. junija 1908, sledeči popravek: Ni res, da bi bila dovolila vlada po prizadevanju poslanca Alojzija Štreklja 140.000 K za podporo prebivalcem na Goriskem, ki so trpeli vsled suše in da bi bil potegnil to podporo deželni odbor, ni res, da državna podpora v slovenskem delu goriske še do danes ni bila izplačana in da se je ves denar porazdelil med Furlane; marveč res je, da je dobil deželni odbor za skupno nabavo krme od države 42.500 K; da se je s tem denarjem moglo z velikim trudom deželne kmetijske urada seno oziroma slamo nabaviti iz raznih dežel monarhijske oziroma Ogrskega in porazdeliti med živinorejce po nižji ceni; da so bili udeleženi dobrote skupne nabave sena po ogromni večini slovenski deli dežele. — Deželni odbor. Deželni glavar: Pajer.

— Pri zrelostnih izpitih na goriskem ženskem izobraževališču, so bile pripoznane za zrele za občne ljudske šole: iz slovenskega oddelka: a) slovenskim in nemškim učnim jezikom: Berbuč Gabrijela (z odliko), Čebular Olga, Miličević Ivka (z odliko iz slovensčine, nemščine in hrvaščine), Nardin Marija, Persič Terezija (z odliko iz slov.), Podgornik Ana (z odliko iz nemščine), Volarič Bogomila; b) s slovenskim učnim jezikom: Abram Slavica (z odliko), Arigler Roza, Baša Alojzija (z odliko), Bogataj Vilma, Boštjančič Marija, Bratina Milena, Cigoj Dragica, Delpin Rafaela (z odliko), Ivančič Alma, Jeričio Marija (z odliko), Kuntih Matilda, Leban Stefanija, Lenardič Viktorija, Mayer Valerija, Medvedšek Ljudmila, Miklavčič Olga, Paglavac Emilija, Pagon Alberta, Peric Karolina, Šepić Marija (s slovenskim in hrvaškim učnim jezikom), Tomažič Rozalija, Trampuš Vekoslava, Vidic Valentina, Žagar Milena; c) Privatistinj: Kotnik Anka (z odliko z nemškim učnim jezikom), Legat Josipina (z odliko z nemškim učnim jezikom), Mayer Julija in Vrščaj Terezija s slovenskim in nemškim učnim jezikom.

— Imenovanje pri sodišču. Pisarniški oficijant deželnega sodišča v Ljubljani Josip Rus je imenovan c. kr. sodnim kancelistom v Kranjski gori.

— Vojaške vesti. Okrajna narednika sta postala podčastnika L. Tominec od 26. brambovskega polka pri 4. in Andrej Kopinšek od 27. brambovskega polka pri 5. br. polku. K zrebarskemu oddelku na Selu je premeščen nadpomočnik Rob. Fritzen pl. Reilsberg.

Prešernov spomenik. Piše se nam: Slehernemu častilcu našega pesnika - velikanu pada dobrodejno v oči gniljivo spoštovanje, katero mu skazujejo nepoznani njegovi čestilo s tem, da postavljajo cvetlične posodice na podnožje spomenika. Če tudi je to lepo in hvalevredno, vendar je treba opozoriti na to dejstvo osebe, katerim je varstvo tega našega najlepšega spomenika poverjeno — in to je mestni urad, odnosno stavbni odsek. Znano je, da se v prsti ovetličnih posodic razvijajo mnogobrojne mineralne soli, katere škodujejo kamnu in bronu, ker sta izpostavljena različnim vremenskim vplivom. Okrašnje spomenika je v istini lepo in hvalevredno; da bi se pa spomenik ne poškodoval, bi bilo na mestu, napraviti kako podlago na spomeniku, na katero naj bi se postavljali nakiti, da konservacija spomenika radi tega ne bodo trpela.

Prvi pešizlet Sokola II. v kroju se je vršil preteklo nedeljo popoldne. Kmalu po 2. uri pop dne odkorakala je po kratkem in jedratem nagovoru vrlega brata starost Endlicherja iz društvene telovadnice na Cojzovem grabnu četa, broječa 37 bratov Sokolov s trobentaškim zborom na čelu pe Erjavčevi oesti mimo Rožnika skozi gozd po večni poti v Dolnice, kjer je bil kratek odmor pri znanem narodnem gostilničarju gosp. Vodniku. Tam se je razvila prav pršrčna zabava med brati Sokoli. Ad hoc sestavljeni zbor zapel je par narodnih pesmic in spragovorila se je marsikatera navdušena beseda. Tudi nekaj članov novoustanovljenega Šentvidskega Sokola prišlo je na bratski sestanek, pohitelo pa je tudi več občinstva iz Ljubljane, osobito dam, na ta izlet. Okoli 6. ure poslovlili so se Sokoli od prijaznih Dolnic ter korakali med popevanjem narodnih in slovenskih popevk ter trobentanjem neutrudljivih trobentačev skozi Št. Vid v Šiško v mesto ter tudi skozi Krakovsko in Trnovsko predmestje pred društveno telovadnico na Cojzovem grabnu, kjer je bil razhod. Sokol II. je s tem svojim prvim javnim nastopom sijajno dokazal svojo življensko moč in mu je le čestitati na tako lepo uspelem prvem pešizletu.

K. Za našo Ciril-Metodevo družbo. Vrlo pevsko društvo »Slavec« se je odzvalo radovolje svoječasemu pozivu naše šolske družbe za pri-

redbo kake veselice tej družbi na korist. Tako veselijo v večjem obsegu priredi "Staveo" v nedeljo, dne 12. julija v "Narodnem domu" na vrtu in v areni. Spored je zanimiv in mnogovrsten ter bode zadovoljil gotovo vse posetnike. Dragi rojaki! Pohitite v nedeljo vsi v "Narodni dom"! Saj potrebuje naša šolska družba podvojene podpore, da se ubrani s podvojenimi močmi dvojnemu sovražniku, tujemu in — žalibog — tudi domačemu sovražniku. Nedelja 12. julija, naj se posveti le naši Ciril-Metodovi šolski družbi.

V vojaški bolnici. Po Ljubljani krozi skrivnostne jako vznemirljive govorice o nenadni smrti nekega vojaka, ki je bil v vojaški bolnici. Eni pravijo, da je vojak umrl vsled zamenjave zdravlja, drugi da je vojak namesto zdravlja zaužil strup, tretji vedo povedati, da je bil vojak, ko so ga obducirali, znotraj ves črn. Vojaški krogi prikrivajo stvar kakor bi imeli slabo vest. Javnost pa ima pravico izvedeti, kaj je na stvari.

Razstavo pletarskih izdelkov v Dolu in Dolnem priredi o. kr. pletarska šola od 12. do 19. julija v Dolu, od 19. julija do 3. avgusta pa v Dolskem in sicer na obeh krajih v ljudski šoli. Ob sklepu prvega tečaja bode p. n. občinstvo dobilo popolno sliko o lepem napredku pletarstva, obetajočega nov in neizčrpen vir dohodkov celi okolici. Poudarjamo, da bodo razstavljeni samo izdelki tukajšnjih učencev, ker le tako je mogoča sodba o tej panogi. Na obisk posebno vabimo ljubljanske, ki prireajo izlete v tukajšnjo okolico, da si ogledajo našo razstavo. Ugodno zvezo imajo s poštnim vlakom, ki dohaja na Laze ob 3½ popoldne in odhaja nazaj ob 8½ zvečer. Prosimo tedaj z mnogobrojnimi obiskom podpornimi in merodajnimi faktorji ter meščanom podpirati naše stremljenje, da zanesemo zanimanje za do domačo, lepo razvito joče se obrt v najširše kroge.

Marija Lurd na — Kranjskem. Piše se nam z Dolenjskega dne 7. julija: Kutarji vsi Pletarji so stihali v gošči tajnostne studene, ki je oblagodarjen od same Matere božje, liki oni v — Lurdu. In spravili so v tišino gozda v duplino nad studencem — so li vili vanj pristne lurske vode, ne vemo — kip Marijin ter priredili minoli praznik slavnostno procesijo tu sem. Spreveda se je udeležilo na tisoče ljudstva... V Št. Jerneju pa so drugega dne zvečer razsvetlili svojo vas menda od samega veselja, da bode odšel ta kraj postal sloveč in bogat kot slavni francoski Lurd!

Tržaški nemški abiturijenti so nabrali med seboj 400 K za nemški šulferajn, "Südmarko", za nemški otroški vrtec v Škledju in za društvo "Deutsches Haus" v Trstu. Pa naši abiturijenti?

Sleparka. V Mariboru so zaprli 44letno Marijo Koželj od Dev. Mar. v Polju pri Ljubljani zaradi sleparije.

Na predvečer slovanskih blagovestnikov so zažigali na Tabru v Loškem potoku umetni ogenj. Običajni kres je moral izostati zaradi slabega vremena.

Na gimnaziji v Kranju se je v prvi razred vpisalo 47 dijakov, ki so razen enega vsi prebili vsprejemno skušnjo.

Strelo je udarila v kozolec kočarja Jožefa Poglajna v Bukovici, da je pogorel do tal.

Smrten padec. Posestnik Jakob Grmek iz Borovnice je v Svigljavi gostilni v Bregu v pijanosti tako nesrečno padel 3 metre globoko v klet, da se je ubil.

Nesreča pri podiranju lesa. V gozdu Papež v občini Smihel-Stopiče je padlo deblo na delavca Jurja Mayneza iz Arada in ga ubilo.

Pri občinskih volitvah v Krminu so izvoljeni v tretjem in drugem razredu, ki sta doslej volila, sami klerikalci. Socialisti in liberalci niso prišli niti blizu.

Železnica Sv. Lucije - Idrija. Včeraj se je vršilo v Gorici posvetovanje glede prvih del za zgradbo železniške črte od Sv. Lucije v Idrijo. Prišli so na posvetovanje na povabilo deželnega glavarja razni prizadeti župani.

Splošno slovensko žensko društvo opozarja vse one, kateri nameravajo za katalog razstava "Otrok" pripomoči s svojimi literarnimi ali poučljivimi spisi ali s sestavo razstavljenih predmetov, to najkasneje do 1. avgusta vpsolati, ker se uredništvo na kasneje došle spise s obžalovanjem več ozirati ne more.

Gasilno društvo v Idriji proslavi cesarjevo 60letnico dne 26. t. m. Ob 9. sprejem gostov, po maši ogled jame, ob 1. skupni obed, ob 4. popoldne veselica na Zemlji s plesom. Čisti dobiček je namenjen za napravo gasilnega orodja. V slučaju neugodnega vremena bo veselica pri "Črnem orlu".

Laški sejmariji in drugi bote-garji v Gorici stekajo radi bojkota od slovenske strani. Večina njih je tako navezana na kupitjo s Sloveni, da gledajo s tihom v bodočnost, kaj bo, če bo trajal bojkot še nekaj časa. Najbrže bo treba zapreti v do-glednem času več laških prodajal. Tako se bo maševalo divjanje proti Slovincem v Gorici. V kratkem se otvori v Raštelu, dolgi ulici skoro s samimi laškimi prodajalnami, velika slovenska manufakturna trgovina. Tako se bo najbolje odgovorilo na laško impertinenco.

"Belekranjsko učiteljsko društvo" v Črnomlju priredi dne 11. julija v hotelu "Lackner" v proslavo 60letnice cesarja Frana Josipa I. koncert z izbranim sporedom.

Skrajna surovešt. Neki L. Oswald v Gradcu se je maševal nad svojo ločeno ženo na ta način, da je razdal groba svojih dveh otrok na pokopališču.

S češnje je padel 60letni posestnik Ivan Doblek iz Račice pri Trebeljnu in se tako pobil, da je umrl. Pri sličnem padcu si je fant Franjo Pohovec iz Poljan zlomil roko.

Štiri prste je odtrgalo kolo v mizarni mizarskemu pomočniku Fr. Skočirju v Potoški vasi pri Kotredžu.

Konjski tat. V Celovcu je Karol Zidar iz Zidanega mosta ukradel 600 K vrednega konja, vendar so tatu kmalu prijeli.

Z nožem v hrbet je bil ranjen 21letni Franc Harej iz Dornberga. Bajga je ranil nekdo iz ljubosumnosti. Hareja so prepeljali v go-riško bolnišnico.

V morje je skočil v Trstu 30-letni delavec Friderik Oblak. Rešili so ga še o pravem času. Od-dali so ga v opazovalnico, ker se mu najbrž meša.

Fantovska vojska. V Čadramu pri Konjicah je bila v nedeljo na žegnanju med fanti prava vojska. Eden izmed pretepačev je dobil pet sunkov z nožem v trebuh in enega v pljuča. Tudi uho so mu odrezali. Drugemu so obe roki popolnoma razmesarili. Težko da bi okrevala.

Zaradi sovodstva je bila v Zagrebu obsojena najemnica mineralnega kopališča Ana Vojnovič na 10 dni zapora. Zaradi ravno istega hudoodelstva je bil obsojen portir nekega ondotnega hotela na teden dni.

Nova ljudska knjižnica "Prosveta" v nedeljo je ustanovila "Prosveta" v Dobilah ljudsko knjiž-nico. Slavnost je imenitno uspela. Zlasti ganljivo pa je bilo videti, ko je moral črnomaljski župnik, ko je hotel sejati prepri s svojimi trabanti, odkuriti. Sejali so veter, odnesel jih je pa vihar!

Zaprli so 17letnega fanta Ambicijoza iz Jesenovega pri Laškem, ker je maja in junija večkrat izpraznil nabiralnike v cerkvi Sv. Jurja pri Zidanem mostu. Fant sam pravi, da je odnesel nad 100 K.

Brezvesten škodljivec je po-rezal pri Slovincem gradcu dvema hmeljarjema 600 hmeljevih rastlin pri tleh. Posestnika imata veliko škodo. Brezvestne bi zaslužil, da bi se njemu porezali prsti.

Sestanek podružnic društva poštinih prometnih uradnikov in sicer iz Ljubljane, Baljaka, Čelovca, Gorice in Trsta bo v nedeljo 12. t. m. na Bledu v hotelu Triglav ob treh popoldne. Sestanka se udeležijo tudi delegatje podružnic Bruck ob Muri, Gradec, Maribor, Inomost, Bolean. Posvetovalo se bo o stanov-skih zadevah.

V Soči pri Kobaridu se je kopal z drugimi neki vojak, ki ni znal plavati. Zašel je bil v globljo vodo ter se začel potapljati. Drugi vojaki so mu hoteli pomagati, pa niso mogli. Na to pa je skočil v vodo orožniški postajevodja Pejdoš ter izvlekel iz Soče vojaka že vsega omamljenega; trenotek pozneje bi bil vojak mrtev.

Izgnani so iz Gorice laškega izzičava Anatolija Prendiča (čistokrvni Italijan!) iz Pulja, ker se je potikal brez posla po Gorici ter se pridno deležil demonstracij proti Slovincem.

Karambol. Ko se je hotel včeraj popoldne na Radeckega cesti neki kolesar umakniti izvoščku, pridirjata v tem trenutku nasproti dva vojaka z motornim kolesom, ki je imelo tudi priklonni sedež s tako naglico, da motorja ni bilo moč ustaviti in tudi izvošček in kolesar se nista mogla nikamor umakniti. V tem zadene mo-tor v izvoščkov voz in v kolesarja s tako silo, da se je motor s priklonnim sedežem prevrnil ter sta vojaka (top-ničar in narednik) padla na cesto in se je eden izmed njiju nekoliko poškodoval. Ravnotako je padel tudi kolesar in se kolo razletelo na več kosov. Tudi motor je bil tako poško-dovan, da je nerabljiv. Motor je last tehničnega vojaškega komiteja kole sarskega oddelka z Dunaja.

Močna idila. Danes po 3. jutraj je čul Pod Trančo službujoči policijski stražnik s starega trga vpitje in

tako pokazuje, kakor bi vrečo istepali. Ko pride na lice mesta, opazi, kako pet mladeničev skače drug v drugega in se bijejo s palicami ter naskujejo osebno na sredi v beli obleki sto-jedeča tovariša, kakor bi šlo na stavo. Stražnik jih naglo pomiri in ko jih je legitimiral, so mirno zapustili bojno polje, po katerem pa ni "tekla rdeča kri", ampak je ostalo za spo-min le polomljeno bojno kopje — kosi palic. Kako se počutijo junaki danes, kronika molči.

Priporočljiv gost. Snodi je prišel v Koutnyjevo gostilno na Du-najski cesti kovaški pomočnik Ivan R. ter brez vsakega povoda pobil za 5 K steklenico, potem pa se spustil še v gostilničarja, katerega je udaril po glavi in le s pomočjo vojakov so mogli siroveža odstraniti iz gostilne.

Ponesrečen "letovičarji". Huda vročina je izvabila 4 brezposelne pe-kovske pomočnike iz razbeljenega mestnega ozidja, da so se utaborili na ljubljanskem polju pod nekim ko-zoleom, kjer so užival čistejši in hladnejši zrak. Ker so trdnega prepri-čanja, da "človek ni srečen če je sam", so se držali tega svetopisem-skega reka in si poiskali družico v osebi neke slaboglasne nočne ptice, ki je delala vsem skupaj družabno zabavo. No, to ni trpelo dolgo. Da-nes zgodaj jutraj je policija kozolec obkolila in polovila vse letovičarje z družabnico vred, ter jih odvedla v zapor. Eden izmed teh je tudi zasle-dovan v policijski tiralnici od okraj-nega sodišča v Litiji zaradi tatvine.

Prememba posesti. Dosedanji restavrater v hotelu "Grajzar" na Dunajski cesti, gosp. De Schiava, je kupil hišo od gosp. Leopolda Blumauerja v Kolodvorskih ulicah št. 24 za 86.000 K.

"Društvena godba ljublan-ska" priredi danes zvečer na vrtu restavratorije "Novi svet" koncert za člane. Vstopnina za člane prosta. Nečlani plačajo 40 v. — Začetek bo 8. zvečer.

"Društvena godba ljublan-ska" koncertuje jutri pri večerni predstavi "The Elite Biograf" na vrtu hotela pri "Maliču". Začetek ob 8. zvečer.

Drobne novice.

— Bencin se je razpočil v Ko-valdovi snažilnici v Budimpešti. Ubi-te so tri osebe, ranjenih pa je 13 oseb.

— Atentat. V Bitolju je neki turški vojak ustrelil generala Šen-zi pašo, ki je prišel preiskavat mladoturško gibanje med vojaštvom.

— Dijaška zarota. Na gimnaziji v Kormanu (Bukovina) je policija prišla na sled zaroti proti ravnatelju med dijaki. Pet kolovodij so izročili sodišču.

— Obravnava proti knezu Eu-lenburgu spravlja z vsakim dnem nove senzacije na dan. Za priče sta poklicana dva policijska komisarja, ki sta prišla do te službe brez vsakega znanja, samo zato, ker sta bila pri knezu za slugi. Bivšega svojega slu-go Kistlerja je napravil knez celo za dvornega svetnika ter je sedaj ravnatelj nekega industrijskega podjetja na Bavarskem z letno plačo 20.000 mark. — Eulenburgu se bolezen hujša. Noge so mu tako otekle, da mora prihajati k obravnavi v copatah.

— Huda vročina vlada v Nju-jorku. V zadnjih dveh dneh je umrlo za solnčarico 24 oseb.

Telefonska in hrzovajna poročila.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 9. julija. Parlament je danes nadaljeval razpravo o ostalih nujnih predlogih socialnih demo-kratov. Prvi je prišel na vrsto Brei-terjev nujni predlog. Vlada upa, da se doženejo danes vsi nujni predlogi, nakar se začne jutri razpravljati o obeh rekutirnih predlogih.

Proračunski odsek sklican.

Dunaj, 9. julija. Za jutri dopol-dne je sklican proračunski odsek, da razpravlja o vladni predlogi glede zboljšanja plač nižjim kategorijam poštinih in železniških uradnikov. Poslanec Hribar za državno pomoč vsled suše prizadetim.

Dunaj, 9. julija. Posl. Hribar je predlagal v današnji seji, naj se dovoli prebivalstvu mestnega terito-rija v Ljubljani in okolici izdatna državna podpora, ker je suša provz-ročila občutne škode. Obenem je predlagal, naj se za podpore dovolje-ni državni kredit zviša.

Vseslovanski kongres v Pragi.

Dunaj, 9. julija. Ukrajinski po-slanci so sklenili, da se ne udeležijo vseslovanskega shoda v Pragi. Ju-goslovanski klub odpošlje poslance Hribarja in dr. Tresića - Pavičiča, štajerske Slovence bo zastopal dr. Bogumil Vošnjak, goriske Andr. Ga-brček. Klub klerikalnih Slovencev ima danes popoldne sejo, na kateri se odloči, ali se udeležijo kongresa ali ne.

Belgrad, 9. julija. Srbi pošljejo na kongres pet odličnih zastopnikov, med njimi bivšega ministrskega predsednika Markovića.

Praga, 9. julija. Vse češke stran-ke pošljejo na kongres svoje zastop-nike. Tudi vse poljske stranke in frakcije bodo zastopane.

Dunaj, 9. julija. Šusteršičev klub je sklenil, da se zahvali za po-vabilo na vseslovanski kongres, a od-zvati se ne more, ker je prireditelj osnovana tako, da ne odgovarja poli-tičnemu položaju »slovenskega na-roda«. (To je popolnoma jasno nami-gavanje na poslanca - župana Hri-barja, in vsi pravi Slovani se zgražajo nad despotizmom dr. Šusteršiča.) V ostalem pa želi klerikalni klub shodu najboljših uspehov. (Stara klerikalna hinavščina!)

Sestanek med ruskim in avstro-ogr-skim ministrom zunanjih del.

Dunaj, 9. julija. Vsled vesti, da se ministra Izvoljski in baron Aehrenthal sestaneta v Karlovih va-rih, se oficijalno naznanja, da bo tak sestanek meseca septembra na Dunaju.

Delegacije.

Dunaj, 9. julija. Uradno se raz-glaša, da se skliče delegacije 25. septembra v Budapešto.

Bolezen ministra Kossutha.

Karlovi vari, 9. julija. Kossuthu se je bolezen zopet shujšala, tako da se je že pripravljeno odpotovanje moralo odgoditi.

O podražanju piva.

Danes je najbolj akutno dnevno vprašanje podražanje piva. Že dolgo se ni občinstvo — zlasti nižji sloji — tako razburilo kakor od 1. julija sem, odkar so pivovarji, in za njimi se-veda gostilničarji pivo podražili.

Ako trezen opazovalec in pozna-vatelj razmer prisluškuje burnim de-batam, ki se o tem vprašanju bijejo dan na dan sedaj po vseh javnih lo-kalih v Ljubljani, se ne more dovolj naučiti omejenim, zmedenim poj-mom, ki jih ima občinstvo v obče o pivovarniški obrti. Tudi naša inteli-genca ni veliko poučena in prisega, da je pivovarna najbolj dobičkonosna obrt, pravi neusahljivi vir zlatih do-hodkov, in je zbog teh krivih nazo-rov skoro ravno tako ogorčena kakor delavski sloji, ki smatrajo skromno povišanje cene piva od strani pivo-varnarjev kot pravo pravcato oderu-štvo, kot atentat na žepne konsu-mentov.

Temu pa ni tako, baš nasprotno je resnica! Pivovarne so bile pred 40—50 leti cvetoča, dobičkonosna obrt. Danes bijejo vse srednje in male pivovarne obupen boj za ob-stanek, in le velike delniške pivo-varne izhajajo, izkazujejo dobičke, ki so pa kaj skromni in v nobeni pri-meri k ogromnemu investiranemu ka-pitalu, z eno besedo se slabo rentirajo; le ena pivovarna je izzveza, t. j. Me-šćanska plzenska pivovarna, ki pro-daja svoje svetovno znano pivo po zelo visoki ceni in je zatorej pije le premožno občinstvo.

Da pivovarne dandanes tako slabo uspevajo v primeri z drugimi indu-strijskimi podjetji, je veliko vzrokov; omenimo pa le najvažnejše. Kar je produkcijo piva v zadnjih letih tako podražilo, da ostane pivovarju malo ali nič dobička, so:

1. Vedno višji davki.
2. Veliko večji troški pri proiz-vajanju piva nego nekdanj.

3. Vedno naraščajoči režijski troški.

4. Dražje sirovine in pomožne tvarine, višje mezde delavcev, veliko večje plače tehniškega in pisarniškega osebja itd.

5. Vedno višji potovalni in agi-tacijski troški vsled divje konkurence med pivovarji samimi, posebno večjih proti malim.

Po natančni kalkulaciji stanes danes hektoliter 12° marčnega piva do momenta, ko se izroči gostilničarju v točenje:

1. Produkcijske sirovine in po-možne tvarine s produkcijskimi troški vred, kakor: slad, hmelj, premog, smola, zamaški, led, vzdrževanje sod-cev, steklenice, mezde delavcev, plače tehničnega osebja i. dr. per hektoliter približno 10 K.

2. Davki: od hektolitra 12° marč-nega piva je plačati tu v Ljubljani državnega davka 4 K, deželne na-klade 2 K, mestnega užitninskega davka 4 K 18 v, pridobinskega, do-hodninskega in še drugih davkov naj-manj od hektolitra 15 v, skupaj 10 K 33 v.

3. Režijski stroški: Razvaževalci piva, pisarniško osebje, zadrževanje konj in voz. zastopniki, založniški troški, led, agitacijski in potovalni troški od hektolitra najmanj 8 K, 4% od obratnega investiranega ka-pitala per hektoliter najmanj 1 K.

Pivo se je do 1. julija t. j. 12° marčno pivo prodajalo v Ljubljani povprečno gostilničarjem po 30 K hektoliter manj 2% skonto in 2% noveletnega piva torej skupno 4% odbitka, tedaj po čisti ceni K 29 88.

Kje je tedaj tisti ogromni dobi-ček, ki je danes razburil vso javnost. Ta kalkulacija velja le za ugodno vroče leto in pri štedljivem gospo-darstvu. Ako pa ima pivovarna smolo, da se ji večja množina piva pokvari, da ima večje izgube pri odjemalcih, je deficit neizogiben.

Da so se sirovine in pomožne tvarine silno podražile, je vobče znano. Pred malimi leti se je plačeval jed-nem po K 12, danes stane srednja vrsta K 20 za 100 kg, les za sode se je podražil za 100%, smola, premog, olje itd. za najmanj 20%. Še stekle-nice so se podražile v zadnjih dveh letih za 25%. Danes proda sleherna pivovarna v steklenicah skoraj več piva nego v sodih. Vpeljal se je se-daj vložek za steklenice, ali ta le deloma odškoduje za izgubljene in nevrnjene steklenice, ker vložek za steklenico znaša 10 vin., dočim stane pivovarnarja danes steklenica s pa-tenčno zaklopnico 16. vinarjev.

Notorično dejstvo je, da je ve-čina pivovaren danes pasivnih, zlasti domače pivovarne komaj životarijo s pomočjo domačih denarnih zavodov, in bi takoj druga za drugo propadle, ako bi jim denarni zavodi dovoljene kredite odtegnili.

Tudi velike delniške pivovarne — razen plzenske, kakor omenjeno — plačujejo v zadnjih letih kaj skromne dividende, in veliko jih je, ki niso lansko leto sploh nobene di-vidende plačale.

Ako se pogleda kurzne liste du-najske borze, se vidi, da med vsemi industrijskimi papirji skoro najslabše notirajo pivovarniške delnice.

Ali je potem povsem upravičeno skromno povišanje cene piva za 2 K pri hektolitr res oderuštvo, res pre-drzni atentat na žepne konsumentov?

Danes se brez vsacega pomisleka po Ljubljani agitira za pivo meščan-ske budejeviške pivovarne. Zavedni ljubljanski narodnjaki pijejo z naj-večjim navdušenjem to pivo, pa ne pomislijo, da s tem podpirajo naj-bolj zagrizeno nemško podjetje, ka-tero so Čehi s svojo konkurenčno pivovarno že v največjo stisko spra-vili, (lansko leto ni plačala Meščanska budejeviška pivovarna nobene divi-dende, toliko jo je stal obrambeni boj proti češki delniški pivovarni) letos pa se nadeja, da ji pomagajo Ljubljančani in Slovenci sploh zopet na noge.

Danes je parola ljubljanskega občinstva, podpirajmo nemško bu-dejeviško pivovarno, da oškodujemo domača podjetja. Ali ni to narodni škandal, katerega se ne more dovolj ožigosati? Kaj poretu k temu Čehi, ko to zvedo? Kje ostane tolikokrat poudarjeno geslo "Svoji k svojim". Ali smo že tako daleč v našem na-rodnjaštvu prišli, da se pustimo vo-diti na vrvič od Kristana, tukajšnjega voditelja rdeče internacionale. — Vse to radi borega povišanja piva za 2 K pri hektolitr, s katerim povi-šanjem bodo zamogle manjše pivo-varne za silo še izhajati.

Radi borega krajarja povišanja pri pivu se je napovedala cela kri-zarska vojska proti pivovarjem. — Radi moke pa, ki se tako silno draži in je notorično dokazano, da sedanja visoka cena pšenice ni opravičena, da je marveč samo umetno dvignjena po borznih špekulantih, se pa prav nihče ne razburja in mirno se plačuje dragi kruh. Tu bi bilo na mestu, da bi sklicevali protestne shode, da bi socialistični poslanci v državnem sboru z največjo energijo postopali in zahtevali, da bi se odpravila grda, umazana žitna špekulacija na borzi, da bi država skrbela, da bi kmet-producenat prodal pšenico direktno mlinarju, ne pa po posredovalcu špe-kulantu židu, ki pri tem prehodu tako silno podraži pšenico, in katero po-dražanje znaša nekoliko več nego 2 vinarja pri litru. — Ravno tako je s podražanjem premoga. O vsem tem se molči, in ako pride do razgovora v državnem zboru, se o tem le aka-demično razpravlja. Tudi za neopra-vičeno visoke cene mesa ni imel be-sede g. Kristan na zadnjem protest nem shodu. — Seveda podražanje piva za 2 vin. pri litru, to je vnebo-vpijoče oderuštvo, prodajanje mesa po starih visokih cenah danes, ko je cena živini za 50% padla, pa ni graje vredno.

Ako vso to današnjo gonjo proti pivovarjem trezno razmotrujemo, mo-ramo priti do zaključka, da je ta silno pretirana, umetno zanešana po plačanih agitatorjih med občinstvo v prid konkurenčne nemške budejeviške pivovarne in da ji manjka realne podlage. Socialna demokracija prav nič ne pomisli, da s to divjo gonjo najbolj škoduje svojim sobratom, mnogobrojnimi delavcem po pivovar-nah, kateri so vsi z upravičenjem pričakovali povišanje svojih plač in mezd od povišanja, to povišanje pa jim hočejo z vso silo preprečiti nji-hovi sobratje.

Podali smo ta pojasnila z naj-večjo istinitostjo in povsem objek-tivno v preudarek občinstvu.

FRANC JOZEFOVA GRENK VODA

Umrli so v Ljubljani.

Dne 1. julija. Lucija Lindič, dnarica, 59 let. Radeckega cesta 11. vsled raka. — Dne 2. julija. Ivan Slatner, vrtnarjev sin, 2 mes. Gradišče 6. božjast. — Dne 3. julija. Antonija Perko, delavka, 43 let. Radeckega cesta 11. Dementia secundar. — Dne 5. julija. Ana Haniš, gostija, 62 let. Japljeve ulice 2. Arterio sclerosi. — Dne 6. julija. Emilija Schuster, šivilja, 65 let. Rožne ulice 39, kap. — Helena Zadnikar, strojevodja vdova, 76 let. Rožne ulice 8. vsled raka na hrbtnu.

V deželni bolnici: Dne 1. julija. Anton Pokovc, dnar, 31 let, vnetje možganske mreže. Dne 2. julija. Franc Polajnar, vrtnar, 24 let, jetika. Dne 3. julija. Fran Mahorčič, solicator, 52 let, spridenje jeter. Terezija Hribar, gostija, 55 let. Nephritis chron. Dne 4. julija. Fran Jakše, cestar 71 let, vsled raka. — Ignacij Bergeč, hlapec, 52 let, jetika. — Katarina Močnik, delavčeva hči, 3 leta. Phlegmone ad genit. V vojaški bolnici: Dne 2. Vilibald Kamska, desetnik, 24 let, se je ustrelil.

Meteorološko poročilo.

Vilina nad morjem 906. Srednji žarični tlak 736-9 mm.

Julija	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebe
8.	9. zv.	735.6	18.6	brezveter.	jasno
9.	7. zv.	735.8	16.0	slab jug	megla
10.	2. pop.	733.3	29.3	sl. jzhod	dež

Srednja včerajšnja temperatura 20.0, norm. 19.5. Padavina v 24 urah 0.0.

2393-1

trgovski pomočnik

vešč špecerijske in usnjarske stroke, izkušen na deželi, želi premeniti službo. Naslov pove iz prijaznosti upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Tesarski polir

z večletno prakso, spreten risar, ki je dovršil obrtno šolo v Gradcu z odliko, zmožen slovenskega in nemškega jezika, 2392-1 išče primerne službe. Naslov v upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

Pohištvo

2 staronemški elegantni postelji z kičastimi modroc, 2 nočni omarici in ustrezna miza z (gledalom in mar-morjem se prod. — Naslov: Sv. Petra nasip št. 67, I. nadstr. desno. Starinarji izključeni. 2383

Sprejmeta se

dva učenca

iz boljše hiše pri tvrdki 2387-1

Br. Hlavka

Prešernove ulice št. 5 v Ljubljani.

Da bi se treje otrokom emogočilo čez počitnice bivanje na prostem, se pod ugodnimi pogoji za takoj išče gospodična ali dijak.

Več v upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

Presno maslo, jajca in grozdne sadeže

kupuje 2390-1 v vsaki množični trgovini s sirom Henrik Dobiasch 16/2 Grundst. 44. Dunaj.

Podpisano društvo ima še naprodaj okolu 350 hl dobrega belega vina

250 hl refoška.

Cena po dogovoru. Vzorci na razpolago. 2389-1

Potrošno obrt. gospod. društvo v Buzetu (Istra).

Eden eventualno dva spretna

trgovska pomočnika

se sprejmeta za spedijsko podjetje. Oni, ki so pri enakem podjetju že delovali, imajo prednost. 2375-2

Ponudbe z referencami na upravnistvo „Slov. Naroda“ pod „Nabrojina“.

Učenca

v trgovini s špecerijskim blagom sprejme 2385-1

Ferd. Hlebš v Kranju.

Gostilna

na Gorenjem se z vso gostilniško opremo takoj odda v najem.

Kje, pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Izprašan kurjač

2348 se sprejme

v parotovarini za mlo, surevi margarin in kristalno sodo Ignac Jock, Kranj.

Vstop takoj.

Vino poceni!

V gostilni 2382-1

pri „litru“ na Bregu šte. 2.

Toči se:

belo istrijanske vino liter po 56 v črno „ „ „ 56 „ rdeče dolensko „ „ „ 72 „

Vino poceni!

Ženitna ponudba.

Gospica stara 19 let, večja vsega gospodinjstva ter obenem fino izobražena kakor tudi zelo muzikalna z gotovino 90.000 K, bi se rada seznanila z gospodom v starosti 25-3 let v svrhu ženitve. Le resne ponudbe s sliko, katera se takoj vrne, je poslati do 17. t. m. pod naslov: „Srečna bodočnost“ pošte restant, Ljubljana. Glavna pošta.

Na anonimna pisma se sploh ne ozira. 2381-1

Velika serijska prodaja!

60% nižje cene za vse poletne predmete n. pr.: damsko batistno in svilnate obleke, svetle obleke, piketasta in platnena krila ter čipkaste in batistaste bluze. Moške in deške listrove in pralne obleke in lahke obleke iz poletnega blaga.

„Angleško skladišče oblek“

O. BERNATOVIČ v Ljubljani, Mestni trg šte. 5.

Najboljši pripomoček proti kurjim očesom so dandanašnji

Cook & Johnsonovi amer. obročki

proti kurjim očesom. Že 18 let preizkušeni. Velikanskega učinka. V 15 minutah premine vsaka bolečina. Kos stane 20 vin, 6 kosov 1 K. Zaloga v vseh lekarnah in drogerijah. Povsod tja, kjer bi se ne dobilo, pošilja glavna zaloga 2296-2

„Zum Samariter“ Dunaj, I. Teinaltstrasse 4.

„SLAVIJA“

45-77 vzajemno zavarovalna banka v Pragi. Rez. fondi: 41,335.041.01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97,814.430.97 K. Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države s vseslovensko-narodno upravo. Vsa poljska daja: Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gosposkih ulicah šte. 12.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doliveto in smrt s manjšajočimi se vplačili. Vsak član ma po preteku petih let pravico do dividende.

Izdajatelj in odgovorni urednik Rasto Pustoslemšek.

Dama

2377-2

31 let stara, trgovsko izkušena, zmožna slovenskega, nemškega in angleškega jezika išče primerne bolj samostojne službe tu ali na deželi.

Prijazne ponudbe se prosi pod „Dama“ na upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Zaradi družinskih razmer menjam ali prodam v lepem kraju, kjer je c. kr. sodišče in davkarija ter velike tovarne dobro, več let obstoječo 2391-1

brivnico

pod zelo ugodnimi pogoji. — Kje, pove upravnistvo „Slov. Naroda“

Spretna prodajalka

pridna in poštena se sprejme takoj pri tvrdki J. Kober v Ljubljani, Stari trg št. 9. 2368-2

Kavarna „Ilirija“

v Ljubljani, 3 minute od Južnega kolodvora

je vsak dan 2346-2

Vso noč odprta.

Obrtno pomožno društvo 2351-3
Zidovske ulice šte. 8
sprejema vloge
ter jih obrestuje od dne vloženja do dne odstopa. 4 3/4

Najcenejši vir

za 2338-5

kopalne obleke

„ plašče
„ avbe
„ črevlje
„ rjuhe
„ rokavice
„ hlače

v modni trgovini P. Magdič, Ljubljana, Prešernove ulice št. 7.

Učiteljica sprejme med po-čitnicami

inštrukcije

Tosadevne ponudbe naj se blagovolijo poslati pod „inštrukcija“ pošte restant Ljubljana. 2332-3

Urarski učenec

se sprejme pri Rudolfu Rusu v Kranju. 2265-9

Hiša

v farni občini Zagorje ob Savi ležeča ob cesti, pripravna posebno za trgovsko obrt, se proda. Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

Srednjevelika blagajna

(Wertheimerica) se kupi takoj. 2353-2

Ponudbe na upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

25 hektolitrov dobrega rdečega vina

2357-2

iz lastnega vinograda se prod. Vzorci na razpolago. 2357-1

Stanko Saurer, trgovec

Bregana, p. Jesenice, Dolenjsko.

Vinske krize

2340-3

novi vinski klet

Ljubljana, Šelenburgove ul. 6

fini teran

liter po 48 vin.

Kopalno perilo

zaradi pozne sezone in velike zaloge 2301-7

20 odstotkov ceneje.

C. J. Hamann,

Mestni trg št. 8, Ljubljana.

Najboljše izvorno dvojno uležano

pivo prazdroj in črno pivo

(Bockbier) iz meščanske Budejeviške pivovarne se toči v Sodnijskih ulicah št. 4 in na Rimski cesti št. 5.

vrček 20 vin. vrček

910-35

Izprašan kurjač

išče službe. Nastop 21. t. m.

Naslov pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

2350-2

Mestna učiteljica sprejme za

prihodnje šolsko leto 2299-3

dve deklici

na hrano in stanovanje. Klavir na razpolago. — Zglasila pod šifro „R 100“ upravnistvu „Slov. Naroda“.

Službo kurjača in ključavničarja sprejme izvežban mladenič v tej stroki. Nastopi lahko takoj. Ponudbe se prosi pod „Kurjač“ Dolenji Logatec št. 41. 2361-2

Strojnik

izkušen ključavničar, išče službe. Sprejme jo tudi, če je prav samo za nekaj ur na dan.

Naslov v upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

2360-2

V zalogi imam več hektolitrov belega in črnega

istrijanskega vina.

Na zahtevo pošljem pakušnje. Štefan Kalister Divača. 2364-2

Donašalec

(Zuträger) 2355-2

vajenec

se sprejmeta v kavarni „Evropa“.

Trgovska hiša

z enim nadstropjem, v najboljšem stavbnem stanju, na zelo ugodnem prometnem kraju v Savinski dolini, na razpotju treh okrajnih cest, se prod. V hiši je zelo obiskovana trgovina z mešanim blagom, velika gostilna s pravico žganjetoča, c. kr. prodaja duhana in c. kr. poštni urad. Poleg hiše je novo gospodarsko poslopje, ledenica, kegljišče in velik vrt. Ako kupec želi, se mu še lahko tudi drugi sadonosni vrt, nekaj travnikov in njiv prod. — vse pod najugodnejšimi plačilnimi pogoji. Prvo plačilo 10.000 K. — Natančnejša poročila daje Marija Moser v Ksaveriji v Savinski dolini. 2363-2

Kopalno perilo

zaradi pozne sezone in velike zaloge 2301-7

20 odstotkov ceneje.

C. J. Hamann,

Mestni trg št. 8, Ljubljana.

Najboljše izvorno dvojno uležano

pivo prazdroj in črno pivo

(Bockbier) iz meščanske Budejeviške pivovarne se toči v Sodnijskih ulicah št. 4 in na Rimski cesti št. 5.

vrček 20 vin. vrček

910-35

Zavaruje poslopja in premočnine proti

požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občnokoristne namene.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.